



ת"ד (חיפה) 4907-04-25 - מדינת ישראל נ' אידן וולס

ת"ד (חיפה) 4907-04-25 - מדינת ישראל נ' אידן וולסשלו חופה

ת"ד (חיפה) 4907-04-25

מדינת ישראל

נגד

אידן וולס

בית משפט השלום בשבתו כבית משפט לתעבורה בחיפה

[03.12.2025]

כבוד השופט תומר שלמה בן חמו

החלטה

1. כנגד הנאשמת הוגש כתב אישום ביום 9/4/25 אשר מייחס לה אירוע תאונת דרכים מיום 30.08.2024 סמוך לשעה 13:30 נהגה הנאשמת ברכב פרטי מסוג דייהטסו מס' רישוי 2852450, בחיפה ברחוב ההסתדרות. בהגיעה לצומת רמזורים, מימין לשמאל כיוון הנסיעה, נסע מצפון לדרום רכב מסוג טויוטה והמשיך בנסיעה ישרה באור ירוק. הנאשמת נכנסה אל הצומת מבלי לציית לאור האדום בכיוון נסיעתה, כך נחסמה הדרך לרכב הטויוטה, שנסע כדין לטענת המאשימה, וגרמה להתנגשות.

2. בעקבות התאונה, נוסעי שני הרכבים נפגעו ונזקקו לטיפול רפואי ונמצא כי מר אייל משה פורר סובל משברים

בצלעות. בנוסף, כלי רכב נוספים המעורבים באותה תקרית ניזוקו. בנסיבות אלו, המשטרה פתחה בחקירה.

3. הנאשמת טוענת כי קיבלה הודעה על סגירת התיק בעילת חוסר ראיות מספיקות והחלטה שלא להעמיד לדין ביום 10.02.2025.

4. לאחר סגירת התיק, הוגש ערר על החלטת המאשימה שלא להעמיד את הנאשמת לדין. על כן, המאשימה פתחה מחדש את התיק.

5. הנאשמת טוענת לביטול כתב האישום נגדה בהסתמכה על סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982.

טענות מקדמיות

149. לאחר תחילת המשפט רשאי הנאשם לטעון טענות מקדמיות, ובהן -

...



- (10) הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית.
6. ב"כ הנאשמת טוען כי לא היה מקום להגיש כתב אישום לאחר ההודעה על סגירת התיק אין מדובר בהחלטה שרירותית של שוטר "פשוט", אלא קצין בוחנים הורה על סגירת התיק על פי סמכותו, ולא היה מקום לפתוח את התיק מחדש.
7. מאידך, המאשימה טוענת כי בידיה הסמכות לשנות את החלטתה ולפתוח בהליך פלילי, זאת מכיוון שהשתנו נסיבות חקירת התאונה. כעת ישנם עדי ראיה ובתיק ראיות טובות להוכחת אשמת הנאשמת במיוחד לה, בשונה מפתחת החקירה הקודמת, ולכן הוגש כתב אישום בסמכות.
- טענת הגנה מן הצדק - המסגרת הנורמטיבית
8. ההלכה הפסוקה מאפשרת ביטול הליך פלילי מטעמי הגנה מן הצדק, במקרים חריגים ביותר (ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ, פ"ד נ"ט(6) 227 (להלן: "עניין בורוביץ").
- לצורך הכרעה בטענה של הגנה מן הצדק יש לבחון את נפקותה בשלושה שלבים:
- (1) בחינת עוצמת הפגם שבהתנהלות המאשימה.
- (2) איזון בין הערכים הנוגדים - בענייננו, אינטרס ההסתמכות מול תכליות המשפט הפלילי (תפ (ת"א) 55512-12-12).
- (3) במידה ששוכנע בית-המשפט כי קיום ההליך הפלילי כרוך בפגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות, יש לבחון האם לא ניתן לרפא את הפגמים שנתגלו באמצעים מתונים ומדתיים יותר מביטולו של כתב-האישום.
9. אשר ליסוד הראשון - לא נראה שהיה פגם בהתנהלות המאשימה. ברגע שמשטרת ישראל נוכחה לדעת שאין עדי ראיה, אין די ראיות להגשת כתב אישום, היא שלחה לנאשמת הודעה בדבר החלטה שלא להעמידה לדין. לאחר הגשת הערר על ידי הנפגע בתאונה ואיתור עדים ושמותיהם, גביית גרסתם וגיבוש כלל ראיות, הוחלט על הגשת כתב אישום.
10. כאשר מאזנים בין הסתמכות הנאשמת על כך שלא תעמוד לדין, אל מול התכליות של המשפט הפלילי-תעבורתי, אינני מוצא כי מדובר באי-צדק ברמה קיצונית. הנאשמת אמנם צריכה לדעת האם היא עומדת לדין, אך אין הדבר גובר על האינטרס לשלום הציבור במקרה שלפנינו. מדובר בתאונת דרכים קשה שתוצאותיה הותירו חבלות קשות למעורבים בה בדמות שברים בצלעות, לאחר שהנאשמת נהגה ברשלנות באופן שנסעה באור אדום לכאורה.



11. ככל מערכת איזונים, שומה על בית המשפט לשקול את משקלם של הערכים הנוגדים במקרה הקונקרטי, באופן שכל "וקטור כוחות" מושך לכיוון אחר בהתאם למשקלה של הטענה: ככל שמדובר במעשה שערורייתי מקומם וקיצוני יותר של המדינה, כך תורחב הנטייה לביטול האישום, גם כאשר מדובר בעבירה חמורה וקיים אינטרס ציבורי בבירור האישום. ככל שהפגיעה היא מינורית יותר, או נתונה לתיקון, אפשר כי יגבר האינטרס הציבורי בבירור האישום לגופו, חרף התקלה.
12. באשר לתוצאת הפגם, יצוין כי בית המשפט העליון קבע כי גם אם נקבע כי קרתה תקלה או התנהלות בלתי ראויה, היא לא תביא בהכרח לביטול כתב האישום. יש צורך לאזן בין מהות התקלה לבין האינטרס הציבורי שבבירור האישום (בש"פ 9130/07 מוחמד נאסר נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (2007)).
13. ההודעה של אי העמדה לדין שנמסרה לנאשמת כוללת בתוכה הסתייגות והתניות "בסמכות המשטרה/פרקליטות לפתוח מחדש את התיק וכן להחליט על הגשת כתב אישום בכפוף להוראות החוק בדבר התיישנות העבירות" (סעיף 4 ג' להודעה).
14. אין מדובר בפרק זמן ארוך שניתן לטעון כי הנאשמת הסתמכה על ההחלטה לאורך תקופה משמעותית, עולה כי ההודעה שנשלחה לנאשמת בחודש פברואר 25 וכתב האישום הוגש עוד ביום 9/4/25 היינו פחות מחודשיים הסתיימה החקירה וגובש כתב אישום לאחר משלוח ההודעה.
15. נראה כי אין מדובר באי-צדק קיצוני, וניתן לרפא את הפגם באמצעים מתונים אחרים.
16. מרגע שנודע למשטרה על ביצוע עבירה, היא רשאית לפתוח בחקירה (סעיף 59 לחוק סדר הדין הפלילי). חוקר המשטרה המליץ על סגירת התיק וקצין המשטרה סגר את התיק בעילת העדר ראיות מספיקות. כעת טוענת המאשימה כי איתרה עדים (ושמותיהם מצורפים בכתב האישום שהוגש), מסמכים רפואיים בתיק החקירה ו"תכנית הרמזורים". משמע - ישנן ראיות עליהן המאשימה מבססת כתב אישום.
17. סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי התשמ"ב-1982:
העמדה לדין וסגירת תיק
62. (א) ראה תובע שהועבר אליו חומר החקירה שהראיות מספיקות לאישום אדם פלוני, יעמידו לדין, זולת אם היה סבור שנסיונות העניין בכללותן אינן מתאימות להעמדה לדין; ואולם החלטה שלא להעמיד לדין, בשל עילה זו תהיה באישור בעל תפקיד כלהלן:
- ...
- (2) קצין משטרה המכהן כראש יחידת תביעות או תובע משטרתי בכיר שהוא הסמך לכך - בעבירות פשע שחומר החקירה בהן הועבר לטיפולו של תובע משטרתי לפי סעיף 60, וכן בעבירות עוון שחומר החקירה בהן הועבר לטיפולו של תובע משטרתי על ידי פרקליט מחוז לפי סעיף 60;



(3) קצין משטרה המשמש כתובע, שהמפקח הכללי של המשטרה הסמיכו לכך - בעבירות שאין פשע, למעט עבירות עוון שהחלטה בעניין מתקבלת בידי בעל תפקיד כאמור בפסקאות (1) או (2);
18. בדיון בבג"ץ 8987/22 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' הכנסת: כתבה כבוד השופטת כנפי שטייניץ:

"סעיף 61 (לחוק סדר הדין הפלילי) מקנה ליועץ המשפטי לממשלה או לתובע סמכות להורות למשטרה להמשיך ולחקור אם סבר כי יש צורך בכך לשם החלטה בדבר העמדה לדין או לשם ניהול יעיל של המשפט"; וסעיף 62(א) מורה לתובע להגיש כתב אישום בהינתן ראיות מספיקות לכך. דברי חקיקה נוספים משקפים את כוחו הרב של היועץ המשפטי לממשלה כבר משלב פתיחת החקירה, ויש ופתיחת החקירה מותנית בקבלת הסכמתו". מכאן, שגם אם התובע סבר כי יש צורך בחקירה נוספת על מנת להכריע בעניין העמדה לדין בגין הערעור שהוגש, הוא רשאי להורות למשטרה להמשיך לחקור. בנסיבות המקרה, נודע למשיבה כי ישנם עדי ראיה, המהווים די ראיות להגשת כתב אישום.

19. יפים לכאן דברי השופט דאז כב' הנשיא שמגר בבג"ץ 844/86 איתי דותן נ' היועץ המשפטי לממשלה ו-2 אח', פ"ד מאז(3), 219:

"המסקנה, כאילו מנוע גורם תביעתי מהסקת המסקנות המשפטיות הענייניות בדבר הגשת כתב אישום או בדבר ביטול, וזאת משום שגורם אחר, הכפוף לו, החליט כבר אחרת, איננה מתקבלת על הדעת ונוגדת בעליל את האינטרס הציבורי של אכיפת החוק והשלטתו. כפי שאין למי שחשוד בביצוע עבירה זכות מוקנית לכך שהתיק לא יפתח מחדש, אם יתגלו עובדות חדשות (בכפפות למה שנאמר, למשל, בסעיף 232 לחוק סדר הדין), כך גם אין לו זכות מוקנית לכך שתיקו לא יבדק מחדש מבחינת האינטרס הציבורי, ובלבד שהדבר יעשה על ידי הגורם המוסמך לכך, בין זה שעשה כן מעיקרו ובין דרג ממונה, תוך בדיקה הוגנת ועניינית".

ובהמשך: "האם פירושו המעשי של האמור לעיל הוא, כי אדם, שלגביו התנהל חקירה, לא יידע לעולם אם התיק סגור אם לאו, וכי אף אם יקבל הודעה בדבר סגירת התיק (בלי שקיימת בחוק חירות, כאמור לעיל, חובה לשלוח לו הודעה על הסגירה), לא יהיה לעולם בטוח, כי בכך נסתיים העניין? המענה לשאלה זו נשלט על ידי העיקרון, אשר לפיו רשות מנהלית רשאית לשוב ולשקול החלטותיה ולשנותן, הכל ברוח האמור בסעיף 15 לחוק הפרשנות, התשמ"א - 1981, ובלבד שהדבר מבוסס על שיקולים לגופו של העניין..."

בד בבד, כפי שהערתי לעיל, הודגש כבר, כי גם בעניינים מנהליים אין זה רצוי, שהאזרח יהיה צפוי על לא עוול בכפו לשינוי החלטה קודמת, ואין להשתמש בסמכות זו אלא במקרים מיוחדים יוצאי דופן. כאשר המדובר באזרח שלא דבק עוול בכפו, אין בדרך כלל ליישם את הסמכות לשינוי ההחלטה אלא בנסיבות מיוחדות כאמור. אולם, סייג כאמור בדבר קיומן של נסיבות מיוחדות אינו סביר, מקום בו מדובר בביצועה של עבירה ובפתיחת הליכים בקשר אליה".



20. הלכה היא, כי שימוש בסמכות זו שמור למקרים חריגים ביותר, בהם התנהלות הרשויות והפגמים שנפלו בהליכים שננקטו בעניינו של נאשם, פוגעים פגיעה חריפה בתחושת ההגינות והצדק. בע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ (31.3.05) (להלן: "הלכת בורוביץ"), נקבע כדלקמן:

"ביטולו של הליך פלילי מטעמי הגנה מן הצדק מהווה אפוא מהלך קיצוני שבית-המשפט אינו נזקק לו אלא במקרים חריגים ביותר. בדרך-כלל יידרש הנאשם להראות שהתקיים קשר סיבתי בין התנהלות הנפסדת של הרשויות לבין הפגיעה בזכויותיו, עם זאת אין לשלול אפשרות שהפגיעה בתחושת הצדק וההגינות תיחס לא להתנהלות שערורייתית של הרשויות, אלא למשל לרשלנות, או אף לנסיבות שאינן תלויות ברשויות כל-עיקרן אך המחייבות, ומבססות, בבירור את המסקנה כי במקרה הנתון לא יהיה ניתן להבטיח לנאשם קיום משפט הוגן, או שקיומו של ההליך הפלילי יפגע באופן ממשי בתחושת הצדק וההגינות. אך נראה כי מצב דברים כזה אינו צפוי להתרחש אלא במקרים חריגים ביותר".

21. קיימת בידי התביעה הסמכות לשנות מהחלטה קודמת בדבר סגירה של תיק פלילי ולהגיש כתב אישום. עם זאת, ההלכה הפסוקה הדגישה ששימוש בסמכות האמורה, חייב להיעשות במשורה ובנסיבות חריגות. שומה על הרשות לבחון בזירות הראויה שינוי החלטה כזה, בהתחשב בקיומו של אינטרס ההסתמכות והצפייה של החשוד על החלטת הסגירה. ראוי לנקוט בדרך זו, של שינוי מהחלטת סגירה קודמת והגשת כתב אישום, במקרים חריגים, בהן התגלו נסיבות חדשות, או בהן האינטרס הציבורי בבירור האשמה הוא כה משמעותי, עד שהוא מחייב את שינוי ההחלטה הקודמת, למרות הפגיעה באינטרס הציפייה של הנאשם. בעניין זה, התגלו נסיבות חדשות ולכן השימוש בסמכות ראוי. לסיכום, חרף סגירת התיק והעובדה כי המאשימה לא הודיעה לנאשמת על פתיחת התיק מחדש, ולאחר שבחנתי את שלושת השלבים, שנקבעו, בעניין בורוביץ, כתנאי לקבלת הטענה של הגנה מן הצדק, הגעתי למסקנה כי ביטול ההליך הפלילי, במקרה זה, מהטעם של הגנה מן הצדק, מהווה סנקציה חריפה, קיצונית ובלתי מידתית וכי ניתן לרפא את הפגם באמצעי מתון ומידתי יותר, כאמור לעיל.

נוכח האמור לעיל, החלטתי שבנסיבות המקרה אין מקום לביטול כתב האישום ואני דוחה את הבקשה. נקבע להמשך דיון ליום 16/2/26 בשעה 10:00 במעמד הצדדים. ניתנה היום, י"ג כסלו תשפ"ו, 03 דצמבר 2025, בהעדר הצדדים.